

תרגום חדש של התנ"ך לאנגלית

הדור מברך את פרופ' אורי אלטר על פרסום תרגומו לתנ"ך בליזוי הערות ופרשנות

ב כרך ט' של הדור התפרסם (בעמ' 214-211) ריאיון של לב חקק עם אורי אלטר על תרגומו של אורי אלטר לתנ"ך. זהו התרגום הראשון של כל התנ"ך שנעשה בקפדנות פילולוגית על ידי מתרגם אחד.

להלן התרגומים של איוב לח, א-יא. בתרגום היפה של קינג ג'ימס מעממת על הרייתמוס המילה thereof החוזרת פעמיים בתרגום לפסוק ו', וכך קורה בשימוש במילים דומות. גם בתרגום JPS יש יופי, אולם הרייתמוס של התרגום יכול להיות יותר קומפקטי,

King James (KJV)

איוב לח. פסוקים א-יא

Job 38

- 38 Then the Lord answered Job out of the whirlwind, and said,
- 2 Who is this that darkeneth counsel by words without knowledge?
- 3 Gird up now thy loins like a man; for I will demand of thee, and answer thou me.
- 4 Where wast thou when I laid the foundations of the earth? declare, if thou hast understanding.
- 5 Who hath laid the measures thereof, if thou knowest? or who hath stretched the line upon it?
- 6 Whereupon are the foundations thereof fastened? or who laid the corner stone thereof;
- 7 When the morning stars sang together, and all the sons of God shouted for joy?
- 8 Or who shut up the sea with doors, when it brake forth, as if it had issued out of the womb?
- 9 When I made the cloud the garment thereof, and thick darkness a swaddlingband for it,
- 10 And brake up for it my decreed place, and set bars and doors,
- 11 And said, Hitherto shalt thou come, but no further: and here shall thy proud waves be stayed?

איוב פרק לח

- א וַיַּעַן יְהוָה אֶת-אִיּוֹב, מִנְהַסְעֵרָה (מִן הַסְעָרָה); וַיֹּאמֶר.
- ב מִי זֶה, מִחֲשִׁיד עֲצָה בְמַלְיָו-- בְּלִי-דַעַת.
- ג אֲזַד-נָא כְגֹבֵר חֲלָצִיד; וְאֲשַׁאֲלֶךָ, וְהוֹדִיעַנִי.
- ד אֵיפֹה הָיִיתָ, בְּיַסְדֵי-אָרֶץ; הַגֹּד, אִם-יִדְעֶתָ בִּינָה.
- ה מִי-שָׂם מְמֻדָּה, כִּי תִדְעַ; או מִי-נָטָה עֲלֶיךָ קוֹ.
- ו עַל-מָה, אֲדַנֶּיָה הַטְּבָעוּ; או מִי-יָרָה, אֲבֹן פְּנֵתָה.
- ז בְּרִן-יַחַד, כֹּרְבִי בְקֶרֶ; וַיִּרְיַעוּ, כָּל-בְּנֵי אֱלֹהִים.
- ח וַיִּסָּד בְּדֻלְתִים יָם; בְּגִיחוֹ, מִרְחֹם יֵצֵא.
- ט בְּשׂוּמֵי עֲנֹן לְבָשׁוּ; וְעַרְפָּל, חֲתַלְתּוּ.
- י וַאֲשַׁבֵּר עֲלָיו חֲקֵי; וְאֲשִׁים, בְּרִיחַ וְדֻלְתִים.
- יא וַאֲמַר-עַד-פֹּה תָבוֹא, וְלֹא תִסִּיף; וּפֹא-יִשִׁית, בְּגֹאוֹן גְּלִידָךְ.

ובהחלט ניתן לשפר את התרגום של "בני האלהים" בפסוק ז' שתורגמו כ-divine beings. אלטר מתרגם "ויסך בדלתים ים" שבפסוק ח' כך: Who hedged the sea with double doors. השימוש במילה "ויסך" מקשר אותנו לפרק ג, כג ("ויסך אלוה בעדו") וכן לסיפור המסגרת בפרק א, יא ("הלא אתה שכת בעדו"). התרגום החוזר "hedge" מעורר את הקורא לשים לב לקשרי המשמעות בין חלקי הטקסט ומעשיר את המשמעות הזאת. אורי אלטר הוא פרופ' גמלאי לספרות עברית וספרות השוואתית מאוניברסיטת ברקלי בקליפורניה. בהקדמה לאותו ריאיון צוינו מספר עובדות שהציגו מקצת משבחו, וכאן אחזור רק על אחדות מהן. אורי (רוברט) אלטר פרסם 26 ספרים ומאות מאמרים. בין השאר, הוא חבר האקדמיה האמריקאית למדעים, חבר מועצת ספריית הקונגרס וחבר האקדמיה האמריקאית למדעי היהדות. הוא פרסם מחקרים על יוצרים שונים

JPS — Jewish Publication Library

38 Then the LORD replied to Job out of the
tempest and said:

²Who is this who darkens counsel,

Speaking without knowledge?

³Gird your loins like a man;

I will ask and you will inform Me.

⁴Where were you when I laid the earth's foundations?

Speak if you have understanding.

⁵Do you know who fixed its dimensions

Or who measured it with a line?

⁶Onto what were its bases sunk?

Who set its cornerstone

⁷When the morning stars sang together

And all the divine beings shouted for joy?

⁸Who closed the sea behind doors

When it gushed forth out of the womb,

⁹When I clothed it in clouds,

Swaddled it in dense clouds,

¹⁰When I made breakers My limit for it,

And set up its bar and doors,

¹¹And said, "You may come so far and no far ther;

Here your surging waves will stop?"

בספרות העברית. זכה בפרסים רבים — בין השאר בפרס פן לתרגום. קיבל תואר ד"ר כבוד מהאוניברסיטה העברית בירושלים, מאוניברסיטת חיפה, מאוניברסיטת יל ומאוניברסיטת נורת' וסטרן.

על תרגום התנ"ך לאנגלית בליווי הערות ופרשנות כתבתי שזהו מפעל עצום "והוא יהיה אחד המפעלים הרוחניים החשובים ביותר בחיי עמנו מזה דורות". עכשיו, עם הוצאת התרגום לאור, אין צורך בלשון עתיד, זהו אחד המפעלים הרוחניים החשובים ביותר בחיי עמנו מזה דורות. הדור, שאורי אלטר חבר במועצת המערכת שלו, מברך את אורי אלטר על הישגו האדיר שיעמוד לדורות.

דוברט אלטר, תרגום חדש לתנ"ך, הוצאת נורטון

CHAPTER 38

- 1 And the LORD answered Job from the whirlwind and He said:
- 2 Who is this who darkens counsel
in words without knowledge?
- 3 Gird your loins like a man,
that I may ask you, and you can inform Me.
- 4 Where were you when I founded earth?
Tell, if you know understanding.
- 5 Who fixed its measures, do you know,
or who stretched a line upon it?
- 6 In what were its sockets sunk,
or who laid its cornerstone,
- 7 when the morning stars sang together,
and all the sons of God shouted for joy?
- 8 Who hedged the sea with double doors,
when it gushed forth from the womb.
- 9 when I made cloud its clothing,
and thick mist its swaddling bands?
- 10 I made breakers upon it My limit,
and set a bolt with double doors.
- 11 And I said, "Thus far come, no farther,
here halt the surge of your waves."

Reprinted from *The Hebrew Bible*. Copyright © 2019 by Robert Alter. Used with permission of the publisher, W. W. Norton & Company, Inc. All rights reserved.